

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 10434 ☎ 010 88 14 922 ☎ 010 88 15 393 ✉ info@omed.gr
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 54626 ☎ 0310 517 128 ☎ 0310 517 119

Προς:

- 1. Σύλλογο Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας (ΣΤΕΒ)**
- 2. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών**

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

27/1998

για τους όρους αμοιβής και εργασίας των διπλωματούχων ΑΕΙ, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών που απασχολούνται στη βιομηχανία

1.1. Με αίτησή της προς τον Ο.ΜΕ.Δ. (αριθμ. Πρωτ. 032/10.6.1998) η πρωτοβάθμια, πανελλήνιας έκτασης, συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, με την επωνυμία «Σύλλογος Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας» (ΣΤΕΒ), ζήτησε την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, για την επίλυση της συλλογικής διαφοράς εργασίας, που δημιουργήθηκε μεταξύ αυτής και της εργοδοτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ» (ΣΕΒ).

Η διαφορά αφορά τη σύναψη εθνικής ομοιοεπαγγελματικής σ.σ.ε. που θα ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας: α) των διπλωματούχων μηχανικών, αποφοίτων ΑΕΙ, των ειδικοτήτων Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και των προς αυτές εξομοιούμενων ειδικοτήτων ναυπηγών και ηλεκτρονικών μηχανικών και β) των πτυχιούχων μηχανικών, αποφοίτων ΤΕΙ και των ισοτίμων προς αυτά σχολών του εσωτερικού και του εξωτερικού, των ειδικοτήτων ηλεκτρολόγων, μηχανολόγων, που απασχολούνται στη βιομηχανία.

1.2. Στις 18.6.1998, με κλήρωση, αναδείχθηκα Διαιτητής.

1.3. Στις 23.6.1998 ανέλαβα τα καθήκοντά μου.

1.4. Με πρόσκλησή μου κάλεσα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ακρόαση για συζήτηση της διαφοράς, στις 29.6.1998, στα γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ.

Κατά τη συζήτηση παραστάθηκαν, νόμιμα, τα ενδιαφερόμενα μέρη, η μεν συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων με τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της: Χ. Θεοχάρη, Λ.Σίνη, και Ι.Καρκατζό, η δε εργοδοτική με τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της Λάμπρο Παπαϊωάννου.

2. Αφού έλαβα υπόψη:

- 2.1. Ότι η προσφυγή στη Διαιτησία νόμιμα έγινε μονομερώς από την ενδιαφερόμενη συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, η οποία αποδέχθηκε την πρόταση του Μεσολαβητή, που απέρριψε η εργοδοτική οργάνωση.
- 2.2. Την από 23.3.1998 έγγραφη «καταγγελία» των προηγούμενων συλλογικών ρυθμίσεων (27/1997 και 22/1997 διαιτητικές αποφάσεις), με την οποία καλείται η πιο πάνω εργοδοτική οργάνωση σε έναρξη διαπραγματεύσεων για υπογραφή νέας.
- 2.3. Ότι η καταγγελία κοινοποιήθηκε στην εργοδοτική συνδικαλιστική οργάνωση και στο Υπουργείο Εργασίας και αναφέρει και τα προς διαπραγμάτευση θέματα.
- 2.4. Την με αριθμ. Πρωτ. 838/25.5.1998 πρόταση του Μεσολαβητή, που επιδόθηκε νόμιμα στα μέρη και
- 2.5. Τις με αριθμ. 4/1998 και 9/1998 διαιτητικές αποφάσεις.
- 2.6. Όλα τα υπόλοιπα έγγραφα, που υπάρχουν στο σχετικό φάκελλο της συλλογικής διαφοράς και τους ισχυρισμούς των μερών.

Ιδιαίτερα έλαβα υπόψη τους ισχυρισμούς της εργοδοτικής πλευράς ότι:

«1. Κατ' αρχήν ο ΣΕΒ δηλώνει ότι είναι αντίθετος σε κάθε μορφή υποχρεωτικής διαιτησίας, διότι αντίκειται στο Σύνταγμα, στις Διεθνείς Συμβάσεις και στην κείμενη Νομοθεσία, είναι δε σύμφωνος μόνο με την εκούσια διαιτησία. Στην κρινόμενη υπόθεση έχουμε μία καθαρή περίπτωση αναγκαστικ'ς διαιτησίας, την οποία δεν αποδεχόμεθα.

2. Επιπλέον για τον ΣΤΕΒ επισημαίνουμε ότι δεν έχει τη μορφή της συνδικαλιστικής οργάνωσης, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1264/82 (αρ. 7 παρ. 1 και συναφές και το άρθρο 12 παρ. 3β) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 1876/90 (άρθ. 3,4 και 6) και ως εκ τούτου δεν νομιμοποιείται για τη σύναψη εθνικής ή τοπικής ομοιοεπαγγελματικής σσε, διότι τα μέλη του είναι επιστήμονες πολλών ειδικοτήτων του Πανεπιστημίου, του Πολυτεχνείου και ορισμένων σχολών των ΤΕΙ, γεγονός που αποκλείει κάθε ομοιοεπαγγελματικό χαρακτήρα Συλλογικής Σύμβασης που ζητείται να συναφθεί, αφού π.χ. είναι αδύνατη κάθε επαγγελματική ομοιότητα μεταξύ του μηχανολόγου και του μεταλλειολόγου.

3. Πέραν των ανωτέρω οι Μηχανολόγοι – Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, απόφοιτοι ΑΕΙ, θεωρούνται στελέχη της βιομηχανίας και ως εκ τούτου οι όροι αμοιβής και εργασίας τους ρυθμίζονται μέχρι σήμερα κυρίως με ατομικές, επιχειρησιακές και κλαδικές συμβάσεις. Επομένως παρέλκει η ρύθμιση των αμοιβών τους και με ομοιοεπαγγελματική σύμβαση...»

Οι ισχυρισμοί αυτοί της εργοδοτικής πλευράς είναι νομικά αβάσιμοι, γιατί:

- 1.1. Ο ν. 1876/1990, στο σύνολό του εξασφαλίζει και προωθεί ένα σύστημα ελεύθερης συλλογικής διαπραγμάτευσης, είναι αποτέλεσμα μια «κοινωνικής συμφωνία κορυφής» («συμφωνημένος νόμος»), που επιτεύχθηκε επί Οικουμενικής Κυβέρνησης, το έτος 1990 και δεν μπορεί να αναιρεθεί μερικώς. Η εξουδετέρωση μιας επιμέρους ρύθμισης μπορεί να οδηγήσει σε γενικότερη απορρύθμιση του συστήματος. Επομένως, οι

ισορροπίες που εκφράζει δεν πρέπει να διαταράσσονται, αλλά να ισχύουν διαχρονικά, ανεξάρτητα από συγκυριακές σκοπιμότητες, που ευνοούν τη μία ή την άλλη πλευρά.

1.2. Θεμελιώδης αρχή του συστήματος μεσολάβησης και διαιτησίας, του Ν. 1876/90, είναι ότι τα μέρη μπορούν να καταρτίζουν, τα ίδια, με σ.σ.ε. ή κοινές συμφωνίες, τους όρους προσφυγής στη μεσολάβηση ή στη διαιτησία, καθώς και την όλη διαδικασία. Οι σχετικές διατάξεις του νόμου εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχουν τέτοιες σ.σ.ε. ή συμφωνίες. Επομένως η μεσολάβηση και ιδιαίτερα η διαιτησία του ν. 1876/90, που είναι στα πλαίσια του γράμματος και του πνεύματος του άρθρ. 22 παρ. 2 του Συντάγματος (Α.Καζάκος, ΕΕΔ 1997, σελ. 625-658, όπου γίνεται συνοπτική αποτύπωση και κριτική θεώρηση της «υποχρεωτικής διαιτησίας», με ιστορική αναδρομή στη νομολογία και τη θεωρία του ν. 3239/55, των Διεθνών Συμβάσεων 98 και 154, και ανάδειξη του επικουρικού χαρακτήρα της διαιτησίας του ν. 1876/90, Ι. Πίκουλας, ΔΕΝ 1997 σελ. 1302-1305, Λ.Ντάσιος ΕΕΔ 1997 σελ. 1-7), δεν αποβλέπει στην υποκατάσταση των διαπραγματεύσεων, αλλά έχει καθαρά οριακό (επιβοηθητικό – επικουρικό) χαρακτήρα, σε σχέση με τη συλλογική αυτονομία (άρθρ. 14 παρ. 2 ν. 1876/90). Προηγείται δηλαδή στην εφαρμογή η βούλησ των μερών και το σύστημα μεσολάβησης – διαιτησίας, που τα μέρη συμφώνησαν:

1.3. Η αμφισβήτηση της υποχρεωτικής διαιτησίας, του άρθρου 16 παρ. 1β,γ και δ του ν. 1876/90, με βάση τη διεθνή σύμβαση 154/81 (βλ. υπόμνημα εργοδοτικής πλευράς, Α. Βάγιας, ΕΕΔ 1996, σελ. 805 επ. Δ. Παπασταύρου, ΕΕΔ 1996 σελ. 946 επ. και ΕΕΔ 1997 σελ. 269-273), εστιάζεται στη δεσμευτικότητα της «υποχρεωτικής διαιτησίας», στην ευχέρεια μονομερούς προσφυγής σ' αυτή. Υποβαθμίζεται όμως η λειτουργική και επικουρική συνδρομή της διαιτησίας, στην αποτελεσματική δράση του καλόπιστου διαλόγου, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παρ. 1 και 3 του ν. 1876/90, όπου το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης συνδέεται άρρηκτα με την αντίστοιχη υποχρέωση.

Η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία, όπως παρατηρεί ο Α. Καζάκος, έχει «τυπολογικό» και όχι ουσιαστικό χαρακτήρα. Το κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι έχει «ιδιότυπο κυρωτικό χαρακτήρα που αποβλέπει στην αναπλήρωση των ελλειμμάτων διαπραγματευτικής ισχύος μεταξύ συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεων εργοδοτών, ιδίως στην περίπτωση άρνησης του διαλόγου και των διαπραγματεύσεων ή άρνησης της πρότασης του μεσολαβητή».

Έτσι η συλλογική αυτονομία διατηρείται αλώβητη σε όλη τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, ακόμα και στο στάδιο της διαιτησίας, που δεν αποκλείεται να οδηγήσει σε κατάρτιση συλλογικής σύμβασης, ενώ η απόφαση του διαιτητή υποκαθιστά την ελλείπουσ ακοινή βούληση των μερών, μετά από στάθμιση των συμφερόντων τους,

με βάση τις προτάσεις και τη σχετική τεκμηρίωσή τους, κατά τις διαπραγματεύσεις του σταδίου της διαιτησίας (βλ. και 9/98 δ.α.).

2. Με τις διατάξεις των άρθρ. 1,2 και 3 ν. 1876/1990, κατοχυρώνεται η ελευθερία των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις διατάξεις των άρθρ. 22 και 23 παρ. 1 του Συντάγματος, σε συνδυασμό με τις 87 και 98 Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας, που κυρώθηκαν με τα ν.δ. 4204/61 και 4205/61, αντίστοιχα. Ειδικότερα η συνδικαλιστική ελευθερία, όπως αυτή ρυμίζεται από τις διατάξεις του ν. 1264/82, εμπεριέχει την ελευθερία της ίδρυσης, εσωτερικής οργάνωσης και ελεύθερης άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων.

Με βάση τα παραπάνω και στα πλαίσια του ν. 1264/82, νόμιμα συστήθηκε και λειτουργεί η συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων (ΣΤΕΒ), η δε νομιμότητα σύστασης και λειτουργίας της, καθώς και η αντιπροσωπευτικότητα της, για σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας, δεν έχει αμφισβητηθεί.

Στο άρθρο 4, του καταστατικού του ΣΤΕΒ, ορίζεται ότι «τακτικά μέλη μπορούν να γίνουν πτυχιούχοι τεχνικοί επιστήμονες ανωτέρων και ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής και ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής, που εργάζονται στη βιομηχανία (ενδεικτικά αναφέρονται : μηχανικοί, υπομηχανικοί, φαρμακοποιοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι)».

Επομένως, η συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων (ΣΤΕΒ), μέλη της οποίας είναι οι διπλωματούχοι μηχανικοί, απόφοιτοι ΤΕΙ, των ειδικοτήτων ηλεκτρολόγων και μηχανολόγων, νόμιμα άσκησε το δικαίωμά της για συλλογική διαπραγμάτευση και κατάρτιση συλλογικής σύμβασης εργασίας, που θα ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων των προηγούμενων ειδικοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 3 παρ. 1 εδ. δ του ν. 1876/90.

3. Η ύπαρξη κλαδικών, επιχειρησιακών ή ατομικών συμβάσεων εργασίας δεν αποστερεί τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος από τη δυνατότητα να αξιώσουν τη διαπραγμάτευση, για κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικής ΣΣΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 εδ. δ και ε ν. 1876/90.

2.7. Ότι για τον καθορισμό των αποδοχών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, εκτός των άλλων: α. η οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και η ικανότητα πληρωμής β. οι όροι αμοιβής και εργασίας εργαζομένων των ίδιων ή συναφών επαγγελμάτων, των ίδιων ή συναφών κλάδων επιχειρηματικής δραστηριότητας, γ. οι απώλειες του εισοδήματος των εργαζομένων, κατά το χρόνο που πέρασε, από την προηγούμενη συλλογική ρύθμιση και ο ρυθμός μείωσης του εισοδήματός τους από τον πληθωρισμό κατά το τρέχον έτος, ούτως ώστε, με την εξασφάλιση πραγματικών αυξήσεων, να διατηρείται η αγοραστική τους δύναμη.

- 2.8. Ότι η ποσοστιαία μεταβολή του πληθωρισμού, κατά το έτος 1997, σε 12μηνιαία βάση (μέσα επίπεδα), ήταν 5,5% (4,7% αρχή τέλος), ενώ, για το έτος 1998, κατά το «επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης» της Κυβέρνησης θα κυμανθεί σε ποσοστό 4,5% και κατά τον ΟΟΣΑ σε ποσοστό 4,9%.
- 2.9. Ότι η απόφαση θα ισχύσει από την επομένη υποβολής της αίτησης για μεσολάβηση ήτοι από 9.4.1998.

3. Κατέληξα στην ακόλουθη απόφαση :

1. Στις διατάξεις της απόφασης αυτής υπάγονται οι διπλωματούχοι Μηχανικοί, απόφοιτοι ΑΕΙ, δηλαδή Πολυτεχνικών ή Πανεπιστημιακών Σχολών του εσωτερικού και των ισοτίμων με αυτές σχολών του εξωτερικού, των ειδικοτήτων Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και των προς αυτές εξομοιούμενων ειδικοτήτων ναυπηγών και ηλεκτρονικών μηχανικών, είτε με τις διατάξεις του ν. 6422/1934, είτε με την κατάταξή τους στις κατηγορίες γ, δ, η και θ της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 1486/64 και οι πτυχιούχοι Μηχανικοί, απόφοιτοι ΤΕΙ και των ισοτίμων προς αυτά σχολών του εσωτερικού και του εξωτερικού, των ειδικοτήτων μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων, που απασχολούνται, στις βιομηχανικές επιχειρήσεις όλης της χώρας, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, με το σχεδιασμό μηχανημάτων και εγκαταστάσεων ή με τον προγραμματισμό και την επίβλεψη της παραγωγής, ανεξάρτητα αν, επιπροσθέτως προς τα ανωτέρω, απασχολούνται και με διοικητικά ή εμπορικά καθήκοντα και είναι μέλη του ΣΤΕΒ.
2. Τα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων αποδοχών:
 - α. των διπλωματούχων Μηχανικών, αποφοίτων ΑΕΙ, των προηγούμενων ειδικοτήτων, όπως έχουν διαμορφωθεί, με βάση τις διατάξεις της 27/1997 δ.α., αυξάνονται, από 9/4/1998, κατά ποσοστό 2,5% και όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 30/6/1998, αυξάνονται, περαιτέρω, κατά ποσοστό 2,5%, από 1/7/1998.
 - β. των πτυχιούχων Μηχανικών, αποφοίτων ΤΕΙ και των ισοτίμων με αυτά σχολών, των προηγούμενων ειδικοτήτων, όπως έχουν διαμορφωθεί, με βάση τις διατάξεις της 22/1997 δ.α., αυξάνονται, από 9/4/1998, κατά ποσοστό 3% και όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 30/6/1998, αυξάνονται, περαιτέρω, κατά ποσοστό 3%, από 1/7/1998.
3. Για τους υπαγόμενους στην παρούσα πτυχιούχους Μηχανικούς αποφοίτους ΤΕΙ και των ισοτίμων με αυτά σχολών, εφαρμόζονται, όσον αφορά τους τίτλους σπουδών, οι κείμενες διατάξεις του Ν. 1404/83 και των Π.Δ. 254/86 και 388/89.
4. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν όλοι οι λοιποί όροι που προβλέπονται από τις με αριθμ. 22/1997 και 27/1997 δ.α., καθώς και κάθε άλλης προηγούμενης συλλογικής

ρύθμισης, με την οποία ρυθμίζονται οι όροι αμοιβής και εργασίας των πιο πάνω εργαζομένων, εφόσον δεν τροποποιούνται με την παρούσα.

5. Αποδοχές ανώτερες απ' αυτές που καθορίζονται με την παρούσα ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από νόμους, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, σ.σ.ε. ή δ.α., έθιμα, κ.λ.π., δεν τίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.
6. Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από 9/4/1998, ήτοι από την επομένη υποβολής της αίτησης για μεσολάβηση.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 1998

Ο ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ